

Iulian Tănase

Te rog să nu vii
în timp ce dorm

Roman

1.

„John, în vârstă de 82 de ani, este profund deprimat și simte că nu are niciun motiv să mai trăiască după ce a fost diagnosticat recent cu cancer pancreatic și i s-a spus că mai are de trăit mai puțin de un an. Deși vine la tine, consilierul lui, de câteva luni, perspectiva asupra vieții nu i s-a schimbat, iar el este hotărât să pună capăt la ceea ce consideră a fi o «existență goală», înainte ca moartea să-l ajungă din urmă. Partenerul lui din ultimii 45 de ani, Jim, a murit în urmă cu doi ani, iar John crede acum că realitatea propriei mortalități a devenit clară. John locuiește într-un azil de bătrâni, dar are puțini prieteni apropiați. El și Jim se izolaseră de ceilalți și, pentru a-și proteja intimitatea, au rupt cu ani în urmă

orice legătură socială. John nu are un sistem de sprijin și nu este interesat să-și dezvolte unul acum. Îți spune că a trăit destul și că a realizat în viață aproape tot ce și-a dorit. Acum este pregătit să moară și vrea doar să încheie totul cât mai repede și fără durere. Îți cere să-l ajuți să se hotărască asupra celui mai eficient mod de a-și atinge acest scop. În calitate de consilier al lui, ce-ar trebui să faci?“

(Edward Neukrug, *The World of the Counselor. An Introduction to the Counseling Profession*)

2.

— Ai putea să-i scrii o scrisoare, mă gândesc.

— Cui?

— Morții.

— Glumești!?

— Nu, deloc.

— Cum să-i scriu morții o scrisoare!?

— Așa, bine. Mai ai niște timp de trăit, nu mult, dar totuși mai ai ceva. Mi-ai spus la un moment dat, dacă-ți amintești, că mereu ți-ai dorit să scrii.

— Da, mi-am dorit.

— Și de ce n-ai scris?

— Nu știu, n-am găsit motivația necesară.

— Dar ai căutat-o?

— Nu, nu cred.

— De ce?

— Nu știu, viața mi s-a părut mereu mai importantă decât scrisul, am preferat să trăiesc.

— Iar acum viața se termină, iartă-mă că sunt direct.

— E OK. Da, știu că se termină.

— Doar că nu s-a terminat, John. Nu încă. Dacă s-ar fi terminat, discuția asta n-ar mai fi avut loc.

— Cred că pot să-mi imaginez asta. Plus că, după ce mor, chiar nu mai vreau să vorbim.

— Sincer, nici eu. Sper că n-o să vii să mă bântui.

— Asta nu pot să-ți promit.

John se ridică din fotoliu și se duce la fereastră. Aruncă o privire spre Pershing Field Park. Zâmbește. Pershing e plin de viață. Se îndepărtează de fereastră și se oprește în dreptul posterului agățat pe perete.

— *Nighthawks!* E multă singurătate în lucrarea asta a lui Hopper.

— Da, chiar e.

— Uită-te puțin la personajele astea: fiecare e înfășurat în propria singurătate și-n

propria anxietate. Tabloul e din 1942, e anul în care m-am născut eu. America intrase de puțin timp în război.

— Războiul a fost mereu o sursă de singurătate.

— Și de moarte. Îmi place lumina din cabinetul tău, Bob. Mereu mi-a plăcut. Și-mi place la nebunie peretele ăsta plin cu cărți.

— Fotoliile nu-ți plac?

— Ba da, galbenul e culoarea mea preferată.

John revine în fotoliu. Bob îl privește în ochi.

— John, ascultă-mă, te rog: nu crezi că moartea ar putea fi un bun motiv să scrii?

— Ba da, dar moartea putea fi un motiv să mă apuc de scris și pe vremea când eram tânăr, nu crezi? Eram muritor și pe-atunci.

— Da, bineînțeles. La orice vârstă, moartea e un bun motiv de-a face ceva.

— Și-atunci, de ce aș scrie acum, tocmai acum!?

— John, acum moartea este iminentă. Când erai tânăr, nu era. Când erai tânăr, moartea era doar o posibilitate.

— Bob, ideea era să mă ajuți să găesc o cale de-a încheia cât mai repede afacerea asta.

— Iar eu îți propun să închei afacerea în felul ăsta, scriindu-i morții o scrisoare.

— O, Doamne, și te mai și plătesc...

— Bineînțeles că mă plătești, sunt consilierul tău.

— După ce mor, nu mai vezi niciun ban de la mine.

— Nu știu, mai vedem noi.

— Și ce să-i scriu morții în scrisoarea asta?

— Îi scrii despre viața ta, orice-ți trece prin cap, scrii ce vrei tu.

— Să-i povestesc morții viața mea?

— Da, de ce nu?

— E ciudat, Bob, e ciudat ce-mi propui, e-al naibii de ciudat.

— E doar o idee. Am găsit la un moment dat într-o carte un citat din Anne Morrow Lindbergh: „O experiență nu este încheiată decât după ce a fost scrisă“. Mi-a plăcut faza asta, m-am gândit mult la vorbele astea. Scrisul chiar dă sens experiențelor noastre. Scrisul ne ajută să înțelegem mai bine ce-am trăit.

— Asta pot să-nțeleg. Doar că eu sunt pe moarte, mai am foarte puțin.

— Și vrei să ai și mai puțin?

— Da, așa mă gândeam. Chiar n-am chef să aștept să vină moartea spre mine, prefer să mă duc eu spre ea.

— Poți să te duci spre ea și cu o scrisoare-n mână.

— Nu te lași deloc, observ.

— John, ascultă-mă, cred sincer că ți-a mai rămas suficient timp ca să faci ceea ce mereu ți-ai dorit să faci, adică să scrii. Pentru numele lui Dumnezeu, scrie nenorocita aia de scrisoare, ce-ai de pierdut!?

— Pierd timpul, Bob!

— Ce timp, John!? Despre ce timp vorbești? Despre puținul timp care ți-a mai rămas și căruia chiar ai putea să-i dai un sens!?

— Bine, o să mă gândesc. Dar, după ce mor, o să vin să te bântui, ca să știi. Și n-o să te plătesc pentru asta.